

Att beskriva översättarstilar - sex svenska översättningar av *Madame Bovary*

Mari Mossberg, Lund

Sedan Gustave Flauberts berömda roman *Madame Bovary* publicerades på franska år 1857 har den översatts till svenska vid ett flertal tillfällen. Den första svenska översättningen av Ernst Lundquist lät vänta på sig och kom inte ut förrän 1883. Då var det svenska mottagandet ljumt. I *Aftonbladet* (1884-03-08) ansåg en anonym recensent att ”man knappt behöfver gifva ut sina pengar för att lära känna ett ointressant stycke verklighet”, medan *Stockholms Dagblad* (1884-03-28) förhöll sig försiktigt positiv och betecknade översättningen som ”förträfflig”, även om de många utelämnningarna var ”att drifva omsorgen om andras väl något för långt”. Därefter har de svenska översättningarna kommit i vågor: två på 1920-talet, tre i slutet på 1950-talet i samband med romanens hundraårsjubileum, två runt 1970 och slutligen den senaste år 2012. I mitt föredrag tänker jag jämföra sex av dessa översättningar, nämligen de av Ernst Lundquist (1883), Eva och Axel Ahlman (1928), Bengt Söderbergh (1956), Allan B. Janzon (1959), Greta Åkerhielm (1960) och Anders Bodegård (2012).

Syftet med textjämförelsen är dubbelt: dels vill jag med utgångspunkt i Flaubertforskningen ta reda på i vilken utsträckning de svenska översättarna bevarat Flauberts karakteristiska stil i de svenska översättningarna, dels vill jag undersöka i vilken mån de svenska översättarna satt sin egen prägel på verket. En central fråga är alltså om översättningarna framstår som neutrala eller om det är möjligt att urskilja olika översättarstilar.

Mitt föredrag kommer att ta avstamp i en kvantitativ analys som genomförts på tre olika nivåer: textuell, grammatisk och lexikal nivå. Denna kvantitativa analys får sedan ligga till grund för upprättandet av översättarprofiler och en mer kvalitativ analys. Föredraget avslutas med några allmänna reflektioner om nyöversättningar och om hur översättare tenderar att påverkas av rådande översättningsnormer.